

Beleidsregel accountantscontrole (controleprotocol) gemeente IJsselstein 2023

1. Inleiding

De raad heeft op 15 december 2022 een geactualiseerde controleverordening vastgesteld.

In het verlengde van deze controleverordening is dit controleprotocol opgesteld. Dit protocol heeft het karakter van een beleidsregel van de raad en geeft nadere aanwijzingen aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole. Het beschrijft onder andere het normen- en toetsingskader en de goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

Het controleprotocol wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. In dit geval is dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Vanaf verslagjaar 2023 verschuift de verantwoordelijkheid voor het rapporteren over de rechtmatigheid van de jaarrekening van de accountant naar het college. Met deze verantwoording verklaart het college dat de cijfers in de jaarrekening volgens de (financiële) wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen. Ook geven ze een overzicht van de afwijkingen als deze boven de verantwoordingsgrens komen.

2. Algemene uitgangspunten

Artikel 213 van de Gemeentewet beschrijft de algemene uitgangspunten voor de accountantscontrole van de jaarrekening. Die uitgangspunten zijn neergelegd in de controleverordening.

3. Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling. De controle wordt zo ingericht dat er voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

3.1 Goedkeuringstolerantie

De definitie van goedkeuringstolerantie is: "het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed".

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de strekking van de af te geven controleverklaring. In tabel 1 staan de minimumeisen voor de goedkeuringstolerantie. Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden schrijft deze minimumeisen voor.

Tabel 1: minimumeisen goedkeuringstolerantie

	Strekking van de controleverklaring			
	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten incl. mutaties reserves)	≤ 1%	> 1 % < 3%	-	≥ 3 %
Onzekerheden in de controle (% van de lasten incl. mutaties reserves)	≤ 3 %	> 3% < 10 %	≥ 10 %	-

3.2 Rapporteringstolerantie

De accountant rapporteert in haar accountantsverslag aan de raad de geconstateerde en niet-gecorrigeerde fouten en de geconstateerde onzekerheden. Hierbij hanteert de accountant een rapporteringstolerantie. De accountant richt de controle zo in om te kunnen waarborgen dat alle fouten en onzekerheden die het rapporteringstolerantie overschrijden in het accountantsverslag worden opgenomen. Daarnaast rapporteert de accountant in alle gevallen als naar het oordeel van de accountant sprake is van belangrijke kwalitatieve fouten of onzekerheden.

Voor de rapporteringstolerantie stelt de raad als norm dat de accountant elke fout of onzekerheid groter of gelijk aan € 50.000 rapporteert.

3.3. Single information Single audit (SiSa)

In de jaarrekening legt de gemeente ook verantwoording af over specifieke uitkeringen (subsidies en bijdragen) die vallen onder SiSa. Jaarlijks publiceert het Ministerie van Binnenlandse Zaken het overzicht welke specifieke ontvangen subsidies en bijdragen vanuit het Rijk en provincie onder de SiSa moeten worden opgenomen. De accountant controleert de verantwoordingen op fouten en onzekerheden en rapporteert hierover in het accountantsverslag.

Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden schrijft rapporteringstoleranties voor de SiSa voor. In tabel 2 staan de rapporteringstoleranties voor de SiSa.

Tabel 2: rapporteringstolerantie SiSa

Financiële omvang specifieke uitkering	Rapporteringstolerantie
≤ € 125.000	€ 12.500
€ 125.000 - € 1.000.000	10% van de financiële omvang
≥ € 1.000.000	€ 125.000

Voor de goedkeuringstoleranties zijn geen voorschriften. De verantwoording van de specifieke uitkeringen zijn een onderdeel van de jaarrekening. Daarom hanteert de raad dezelfde goedkeuringstoleranties voor de SiSa die ook voor de overige onderdelen van de jaarrekening gelden.

4. Rechtmatigheidsverantwoording

De controle op rechtmatigheid is gericht op de naleving van externe en interne regelgeving. Het college neemt vervolgens bij de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording op. Hiermee verklaart het college nadrukkelijk dat de cijfers volgens de (financiële) wet- en regelgeving tot stand zijn gekomen. Ook geven ze een overzicht van afwijkingen als deze boven de verantwoordingsgrens komen.

4.1 Ambitieniveau

Voor de invulling van de rechtmatigheidsverantwoording zijn drie ambitieniveaus mogelijk. De raad stelt vast om de rechtmatigheidsverantwoording te richten op de financiële rechtmatigheid; het eerste ambitieniveau. Daarmee voldoet de gemeente aan de wettelijke norm.

4.2. Toetsingscriteria

Voor de rechtmatigheidscontrole van de jaarrekening zijn totaal negen verschillende toetsingscriteria te onderscheiden. De eerste zes criteria hebben betrekking op zowel rechtmatigheid als getrouwheid. Deze criteria zijn afgedekt in de getrouwheidsoordeel van de accountant. De laatste drie criteria hebben alleen betrekking op rechtmatigheid. In de rechtmatigheidsverantwoording zal specifiek verantwoording afgelegd worden over de laatste drie criteria. In tabel 3 staan de toetsingscriteria vermeld.

Tabel 3: toetsingscriteria

	Criteria	Omschrijving
1	Calculatiecriterium	De vastgestelde bedragen zijn juist vastgesteld en/of berekend.
2	Valuteringscriterium	Het tijdstip van de betalingen en de verplichtingen is juist.
3	Adresseringscriterium	De betaling is gedaan aan de juiste persoon of organisatie.
4	Volledigheidscriterium	Alle te verantwoorden opbrengsten zijn verantwoord.
5	Aanvaardbaarheidscriterium	De financiële beheersingshandeling past binnen de gestelde kaders.
6	Leveringscriterium	De geleverde goederen of diensten zijn juist.
7	Begrotingscriterium	De financiële beheersingshandeling past binnen de vastgestelde begroting.
8	Voorwaarden criterium	De financiële beheersingshandeling voldoet aan de geldende regelgeving.
9	M&O-beleid	Het beleid op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik is nagevolgd.

4.3 Normen- en toetsingskader

Het normenkader bestaat uit regelingen, door de raad of het college vastgesteld, waarin financiële beheersingshandelingen zijn opgenomen. Met het normenkader zijn de kaders vastgelegd voor de rechtmatigheidscontrole van de jaarrekening. Het normenkader bestaat uit zowel interne als externe wet- en regelgeving. De externe wet- en regelgeving is altijd van toepassing voor de rechtmatigheidscontrole en wordt daarom niet opgenomen in het normenkader.

Het toetsingskader vertaalt het normenkader in meetbare termen en zijn de artikelen uit het normenkader die gaan over de aspecten recht, duur en hoogte. Het normen- en toetsingskader stelt het college vast als het boekjaar is afgelopen.

4.4 Verantwoordingsgrens en rapporteringsgrens

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld bedrag of percentage, waarboven het college de afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De raad hanteert een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten, inclusief mutaties reserves.

De verantwoordingsgrens sluit aan bij de goedkeuringstolerantie voor de accountant voor het afgeven van een goedkeurende controleverklaring.

Voor de rapporteringsgrens stelt de raad als norm dat het college elke afwijking groter of gelijk aan € 50.000 meldt in de rechtmatigheidsverantwoording en toelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag. De rapporteringsgrens geldt wanneer de afwijkingen groter zijn dan de verantwoordingsgrens.

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag geeft het college een toelichting over de oorzaken van de geconstateerde afwijkingen die opgenomen zijn in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast meldt het college, indien van toepassing, de volgende aspecten met betrekking tot rechtmatigheid in de paragraaf Bedrijfsvoering:

- Maatregelen die genomen zijn om in de toekomst tekortkomingen in de rechtmatigheid te voorkomen.
- Bevindingen die onder de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording blijven, maar wel relevant zijn om de raad over te informeren.
- Bewuste afwijkingen van wet- en regelgeving door bijzondere omstandigheden binnen de gemeente.
- Andere zaken die het college relevant vindt om de raad nader over te informeren.

5. Slotbepalingen

5.1 Inwerkingtreding en intrekking

1. Deze beleidsregel treedt, na bekendmaking daarvan, in werking op 1 januari 2023.
2. Het Controleprotocol voor de accountant gemeente IJsselstein 2016 wordt ingetrokken.

5.2 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: "Controleprotocol gemeente IJsselstein 2023"

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad op 15 december 2022.

De voorzitter,

mr. P.J.M. van Domburg

De griffier,

A.J.O. van Kooij